

Módszertani Hírlevél

2023. tél

Tartalom

Advent a segítő szakmában	1
Máltai történetek – Középkori „kollégáink”	3
Akikre büszkék vagyunk	4
Bemutakozó – Gondviselés Háza – Időskorúak Otthona Acsád	5
Fókuszban – Az alternatív és augmentatív kommunikáció (AAK)	6
Kitekintő – Fogytékosságügyi tanácsadás	8
Erőforrásaink – Költségvetés-tervezés	11
Tapasztalatsere – Állatasszisztált terápia	14

Advent a segítő szakmában

Bognár László, KMR szakterületi vezető írása

A készület ideje ez, ami arra hív, hogy befelé forduljunk és a valóban lényegesre figyeljünk.

Szép szavak, de nehéz megvalósítani pont ebben az időszakban, amikor a feladataink megsokasodnak. A hajléktalan emberek ellátásában krízisidőszak van, megszorodnak a programok és a teendők az intézményekben. Talán érzékeljük, hogy a ránkbízottak is máshogy viselkednek ebben az időszakban, feszültebbek, érzékenyebbek. Nem mindegy, hogy belőlünk mi sugárzik a körülöttünk lévőkhöz. Tekinthetünk az Adventre úgy, mint egy szociális szakembereket képző tréningre, ahol lehetőségünk van felkészülni egy nagyon fontos találkozásra azáltal, hogy benső világunkat rendbe tesszük.

Ennek a tréningnek a gyakorlatai a csend keresése, elmélkedés a fontos dolgokról, korábban felkelés, találkozás a rászorulókkal... Mit is jelentenek ezek?

A csendben születik az élet, mondja Mustó Péter jezsuita atya, aki számtalan lelki gyakorlatot kísérve mélységesen értette és érezte, hogy a csendnek micsoda jelentősége van abban, hogy önmagunkkal és a bennünk élő Teremtővel találkozni tudunk. A csend keresése lehet egy pillanat az autóban, miután már kiraktuk a gyerekeket, de még nem mentünk be a munkahelyre: rádió helyett tudatosítom, hogy mit is akarok tenni a mai napommal. Vagy öt percre becsukom az ajtót és végig gondolom, hogy kikkel fogok ma találkozni, és mit tudok tenni azért, hogy szebb legyen a napjuk.

Elmélkedni, gondolkodni nélkülözhetetlen feladat emberként. A tapasztalataink és a világról alkotott képünk közti összefüggések keresése óhatatlanul elvezet oda, hogy esténként lefekvés után már nem a bevásárlólistán gondolkodunk, hanem végig gondoljuk a napunkat, megvizsgáljuk, hogy mit tettünk jól és mit rosszul, és a rosszat miként lehetne kijavítani. Sorra vesszük találkozásainkat és hálát adunk örömeinkért, bánatainkért. Ebben az időben lehetőség van arra, hogy egy-egy lelki olvasmányt, mindenekelőtt a Szentírást a kezünkbe vegyük, és egy szakaszt elolvasva keressük annak értelmét, üzenetét, kapcsolatát a saját életünkkel.

Hívóként Adventban az egyház különleges módon arra is hív, hogy a napi tevékenységeinket megelőzően vegyünk részt hajnali szentmisén. Különleges élmény, mindenkinek érdemes kipróbálni. Egész életünk során a testünket nevelni és szeretni kell ahhoz, hogy szolgálni tudjon bennünket. A megfelelő pihenés, testmozgás és táplálkozás elengedhetetlen. Az is hasznos lehet, hogy ha már korábban keltünk, hamarabb érünk be a munkahelyünkre, és így lesz idő olyan dolgokat elintézni, amit eddig halogattunk. De egy hajnali futás is igen-igen egészséges és teljesen át tudja alakítani napunkat.

A rászoruló emberekkel való találkozás a máltai munkánk célja és értelme. Adventban lehetőségünk van újra és más módon is találkozni a szegényekkel, azokkal, akik valamiben hiányt szenvednek. Keríthetünk időt bemenni egy olyan ellátottunkhoz, akinek a történeteit máskor nincs időnk meghallgatni, vagy akit nehezebb szívélünk, megtehetünk számára egy kis szívességet. Felkereshetünk egy olyan klienst, akinek rég megígértünk valamit, de nem tudtuk megoldani. Ajándékot készíthetünk egy ismeretlen rászoruló családnak vagy gyermeknek, és magunk vihetjük el ezt, hogy átadva az örömükben is részesüljünk.

Ezek a cselekedetek talán részei mindennapi életünknek is, ami segítő szakemberként nem meglepő, akkor mi a különbség? A naptári évek adventjei újra és újra elhosszabbítják a lehetőségét, hogy az életünket tudatosabban megéljük. Felismerve, hogy az emberi létezésünk nem más, mint egy nagy Advent, készülhet egy másik világra, egy örök életre.

Az Úr eljövételére várakozunk, a Vele való találkozásra készülünk, de hogy ki is Ő nekünk? Érdemes átelmélkedni most Adventben!

Boldog készülgetet.

A szeretet közös menedék

Áldott, békés ünnepeket kíván a Máltai Módszertan

Máltai történetek

Középkori „kollégáink”

Koncz Hédy módszertani munkatárs írása

A mindennapi munkánk során használt „munkaruhán” viseljük a nyolcágú keresztet. Ugyanezt a nyolcágú keresztet viselték az első kolostor-ispotályban azok a korai segítők, akik a szegények, elesettek, rászorulók „istápolását” végezték.

Nyolcágú kereszt – a nyolc boldogság:

*„Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa
Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket.
Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert majd eltelnek vele.
Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak.
Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent.
Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket.
Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.
Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak énmiattam.”*

Boldog Gellért

Különösen büszkék lehetünk, hogy középkori kollégáink felismerték a szociális gondozás szükségességét, és elkülönítették ezt a tevékenységet a betegápolástól, megalapozva ezzel a szociális gondozás szakterületét.

Gellért 1040-ben született az itáliai Amalfi közelében, bencés szerzetesként tevékenykedett. A 11. század második felében a céllal utazott Jeruzsálembe, hogy segítőközpontot alapítson az Európából odautazó, megfáradt, sérült zarándokoknak.

II. Paszkál pápa 1113-ban kiadott „Pie postulatio voluntaris” kezdetű bullája az első „működési engedély”, amely rendelkezett arról, hogy a Gellért által vezetett közösség a szegényeket és az elesetteket támogassa. Gellért ezt a korai segítő „intézményt” Jeruzsálemi Szent János Ispotályos Rendnek nevezte el. A Rend ekkorra már erős, független szervezet volt, több kórház is fenntartott.

Boldog Gellért

Az ispotály a keresztény kolostorokban az elesetteket, nyomorultakat, magatehetetlen öregeket fogadta be. A hospitium szó jelentése vendéglátás, vendégszoba. Az orvosi teendőket kezdetben a szerzetesek látták el, később mind több világi orvos dolgozott a kolostori ispotályokban. A ispotály elnevezés helyett a nyelvújítás korában alkották a gyógyító helyek új elnevezését, a kórház szavunkat.

„Akkoriban ugyanis minden kereszténynek, zsidónak és muszlimnak kötelessége volt életében legalább egyszer elzarándokolni Jeruzsálembe, a szent városba, amely a Szentföld vallási központja is volt, hiszen ott állt a Salamon építette templom. Idővel tömegek elindultak Európából Jeruzsálembe, hogy megvethessék lábukat Krisztus utolsó földi állomásának helyszínén, ahová Franciaország nyugati részéből öt hónapig is eltarthatott a megterhelő és gyakran igen kockázatos út. A nehézségekkel teli utazás végén kimerülten megérkező zarándokoknak ellátásra volt szükségük, amelyet a korabeli „szegénykórházakban”, nevezett ispotályokban, kolostorok és püspöki székhelyek mellé épített szálláshelyeken vehettek igénybe. A Szent János Rend

központjában azonban nemcsak ételt és italt, de egészségügyi segítséget is kaphattak a kimerült utazók. A Sancta Maria Latina, majd a nők számára épített Sancta Maria Parva házban meg is kezdődött a munka. Ezen intézmények ötven év múlva a rend bölcsőjévé váltak. A hálózat jól működött, a keresztes hadjáratok idején is folytatta a működését, és egyre nagyobb rutinnal gyógyította a Szentföldön harcoló emberek sérüléseit, betegségeit. Az időközben létrejött Jeruzsálemi Királyság alkotmánya azonban arra kötelezte a rendet, hogy az ispotályos munka mellett biztosítsa a betegek és zarándokok katonai védelmét is, őrizze saját kiszolgáló létesítményeit, valamint a főbb utakat. A rend így egészségügyi feladatait kiegészítette a „hit védelmének” új szolgálatával. Ezekben az időkben kezdte használni a fehér színű, nyolcágú keresztet, amely a mai napig jelképe”. (Romhányi T.-Solymári D.-Tihanyi G.: Szolgáló szeretet, Bp. 2021)

A szentszéki oklevél meghatározta a Rend létének alapvonásait és karizmáját: a szegények és betegek istápolását. Fontos alapelvként fogalmazódik meg, hogy mindenkinek, de a leginkább szegényeknek és elesetteknek, „fajra, színre, nemre, vallásra” való tekintet nélkül segítenek. Ez a „humanitárius” alapelv, Krisztus születése után kétezer évvel, innovációnak számított és a mai napig hatással van a munkánkra.

Forrás:

Romhányi Tamás – Solymári Dániel – Tihanyi Gábor: Szolgáló szeretet (Budapest 2021.)

<https://boldoggellert.hu/boldog-gellert-elete/>

Akikre büszkék vagyunk

Nagy örömünkre szolgál, hogy a Szeretetszolgálat munkatársait ismét kitüntették a Szociális Munka Napján.

Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár a Belügyminisztériumban adta át az elismeréseket 2023. november 13-án

GYÁRFÁS ERZSÉBET asszonynak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Csilla Háza Páty Integrált Intézmény intézményvezetőjének

MOLNÁR TAMÁS úrnak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Közép-Magyarországi Régió regionális ügyvezetőjének

RÁCZNÉ NÉMETH TEODÓRA asszonynak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület, Nyugat-dunántúli Régióközpont regionális szakmai vezetőjének

Gratulálunk az elismeréshez!

Bemutakozó

Gondviselés Háza – Időskorúak Otthona Acsád

Az Otthon szociális és terápiás csoportjának írása

A szociális és terápiás csoport mindennapi munkája során az intézmény kastélyokra jellemző építészeti megoldásainak köszönhetően egyedi dolgokat tud tervezni, a rendezvényeket, foglalkozásokat különleges hangulatúvá tudja tenni. Ezeket az adottságokat minél teljesebben, minél magasabb színvonalú programokkal próbáljuk kihasználni.

A kastély, a park és az udvar adottságai

A kastélyt a 18. században a Szegedy család, Szegedy György és Béla császári és királyi kamarások építtették, majd 1824-ben Szegedy Ferenc „hétszemélynök” klasszicista stílusban építtetett át. A kastély dísztermében empire stílusú faliképek maradtak fenn. A II. világháború idején előbb a német hadsereg és Magyar Honvédség, majd a szovjet Vörös Hadsereg használta az épületet. Az épület 1950-ben került állami tulajdonba. A kastélyt az elmúlt években felújították.

A kastélyhoz három hektáros park tartozik, mely számos botanikai ritkaságot rejt. Valamikor a parkhoz tartozott az a platánsor is, melyet az 1820-as években telepítettek, ugyancsak 1820-ban telepítették azt a páfrányfenyőt is, amely ma az ország legidősebb páfrányfenyőjének számít. Mamutfenyői 1870-től díszítik a kertet.

A külső épített környezetünk, a parkba vezető járdák, valamint az épületekből a park irányába kivezető lépcsők biztonságossá tétele rendkívül fontos lenne ahhoz, hogy a jó idő beköszöntével kinti foglalkozásokat tarthassunk. Természetesen a biztonságos kinti környezethez, a park fáinak átvizsgálása is alapvető, elsődleges fontosságú, melyet követően lehetne hozzá látni a kinti épített környezet újra alkotásához.

Az ebben az évben készült terv szerint a parkban interaktív és bolyongó kert is épül. A megvalósítás a következő év egyik kiemelt jelentőségű feladata lesz.

Épületen belüli demens foglalkozásainkat többnyire a kastély könyvtárában tartjuk. A helyiséget ebben az évben polrendszerrel bővítettük, ezáltal a könyveink megfelelő helyre kerültek és a felszabadult tér jó lehetőséget biztosít a kiscsoportos foglalkozásoknak. A könyvtár sajátos hangulatát a nem túl erős megvilágítás, a parketta, valamint a fa bútorok adják. A helyiség alkalmas ülő torna foglalkozásra, de az élettörténeti csoport, memória és egyéb foglalkozásoknak is helyt ad.

Az alagsorban található a sószoba, amely egészségmegőrző, terápiás célján túl, kifejezetten alkalmas rövidebb időtartamú, relaxáló, nyugtató hatású együttlétre, verbális külső irányítással kísért, lazító gyakorlatok elvégzésére.

Acsád község és az intézmény kapcsolata

Az intézmény és a falu kiemelkedően jó kapcsolatot ápol, amelyet jól tükröz a jelentős számú közös program.

A generációk közötti találkozásokat nagyon fontosnak tartjuk, így amennyiben lehetőség nyílik rá, ünnepeinkre, jeles napok, hagyományok ápolása céljából rendszeresen meghívjuk az acsádi Mézeskalács Óvoda gyermekeit. Idei évben az anyák napi ünnepségünkön, a májusfa állítás és kitáncolás alkalmából látogattak el hozzánk a gyermekek, lakóinknak nagy örömet okozva ezzel.

Acsád község 2023. évben Rákosi Jenő (író) születésének 100. évfordulóját ünnepelte, amely alkalomból Acsád híres szülöttének emléktáblája került felavatásra. A polgármesteri felkérésre az intézmény aktív közreműködője volt az ünnepségnek, több lakónk is részt vett a ház parkjában zajlott eseményen. A program intézményünk dísztermében folytatódott, ahol egy fotósorozatból álló kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők. Ez alkalomból a közösségi ház előtt elhelyezett időkapszulába lakóink által készített rajzok, az Otthoni Hírmondó különszáma is bekerült.

A faluban szervezett szüreti felvonulásra az intézmény dolgozói feldíszített traktoron vonultak fel. A díszes menet bejött az intézmény udvarára. Lakóink és dolgozóink vidám dalokkal, süteményekkel, pogácsával várták őket.

2023. évben a tavalyi év folytatásaként második alkalommal veszünk részt a falu adventi naptárjában, ahol a 19-es számot képviseljük.

Fókuszban

Az alternatív és augmentatív kommunikáció (AAK)

Koncz Hédy, módszertani munkatárs írása

Az AAK olyan kommunikációs módszerek és eszközök összessége, amelyek segítenek az embereknek kifejezni gondolataikat, érzéseiket és szükségleteiket, különösen olyan személyek esetében, akik különböző okokból kifolyólag nehezen vagy egyáltalán nem tudnak verbálisan kommunikálni. Ez a fajta kommunikáció különösen fontos az értelmi fogyatékos személyek és az autizmussal élők esetében.

Az AAK különböző formái

Nyomatott és képes kommunikációs táblák: Ezek a táblák szavakat, kifejezéseket vagy képeket tartalmaznak, amelyeket az személy megmutathat, hogy kifejezze gondolatait vagy igényeit. Ugyanakkor a személlyel dolgozó szakemberek ezen képek, táblák használatával tudnak kérdéseket feltenni,

Kép- és szimbólum- és tárgyas kommunikáció: Ebben az esetben a kommunikáció szimbólumok, például képek, ikonok vagy szimbólumok, tárgyak segítségével történik. Ilyen kommunikációs eszköz a képes vagy tárgyas napirend, amely a mindennapi tevékenységek biztonságos rutinját teremti meg az érintett személyek számára.

Hang- és beszédgenerálás: Olyan eszközök, például kommunikációs készülékek vagy számítógépek, amelyek hanggenerátorokat vagy szövegfelolvasókat használnak, lehetővé teszik az egyének számára, hogy verbális kommunikációt valósítsanak meg.

Jelnyelv és testbeszéd: Ezek a kommunikációs módok a testbeszéd, a jelnyelv vagy a mozdulatok használatára támaszkodnak.

Az AAK segíthet az érintetteknek kibővíteni kommunikációs készségeiket, javítani az életminőségüket, és lehetőséget biztosítani a részvételre a mindennapi tevékenységekben és a társadalmi interakciókban. Az alkalmazott módszer és eszköz a személy egyedi igényeitől és képességeitől függ, és az AAK szakemberek segíthetnek a megfelelő eszköz vagy stratégia kiválasztásában és tanításában. Nyomatott és képes kommunikációs táblái szavakat, kifejezéseket vagy képeket tartalmaznak, hogy segítsenek az egyéneknek kifejezni gondolataikat és szükségleteiket. Íme néhány példa:

Szókészlet tábla:

- A tábla tartalmazhat olyan alapvető szavakat, mint "igen", "nem", "kérlek", "köszönöm".
- Számok, napok, hónapok, évszakok.
- Gyakran használt helyek és tevékenységek, például "iskola", "ház", "étkezés", "játék".

Táblázat a kifejezésekkel:

- Képek vagy szavak, amelyek kifejezik érzelmeket, például "boldog", "szomorú", "mérges", "fáradt".
- Különböző kifejezések és reakciók, például "nem értem", "segítség", "megértettem".

Képes kéréstábla:

- Képek vagy szavak, amelyek segítik az egyéneket a kérések megfogalmazásában, például "víz", "étel", "játék".
- Alapvető kérések és szükségletek, például "WC", "pihenés", "kényelmes".

Kommunikációs témák tábla:

- Táblák, amelyek a mindennapi témákat vagy beszélgetéseket célozzák meg, például "időjárás", "filmek", "kedvenc tevékenységek".
- Képek vagy szavak a személyes érdeklődési körrel kapcsolatban.

Jelzótábla:

- Képek vagy szavak a fizikai állapotok kifejezésére, például "fáj", "hideg", "meleg".
- Kifejezések, amelyek az egészségi állapotot vagy szükségleteket fejezik ki.

Ezek csak általános példák, és az AAK táblák rendkívül személyre szabhatók az egyének igényeinek és készségeinek megfelelően. Az AAK szakemberek segíthetnek az ilyen eszközök személyre szabásában és hatékony használatuk tanításában.

Az AAK egyik jól használható rendszere a Picture Exchange Communication System (PECS), amelyet Dr. Andrew S. Bondy és Lori Frost hoztak létre az autizmussal élők és más kommunikációs nehézségekkel küzdő személyek számára. A PECS célja, hogy segítse az egyéneket a verbális kommunikáció fejlesztésében és támogatásában.

A PECS alapelvei:

Képek használata: A rendszer központi eleme a képek használata, amelyeket az egyén használhat kommunikáció céljából. Ezek a képek lehetnek például tárgyak, tevékenységek vagy érzelmek szimbólumai.

Képcserék: A PECS az egyéneket ösztönzi, hogy képeket cseréljenek ki másokkal a kifejezésük vagy szükségleteik kifejezése érdekében. A kommunikáció kezdeti szakaszában az egyén azt tanulja meg, hogy képet ad egy segítőnek, majd megkapja a kért tárgyat vagy tevékenységet.

Fokozatos fejlődés: A PECS a kommunikációs készségek fokozatos fejlesztésére összpontosít. Az egyének a képcserék révén tanulják meg az alapvető kommunikációs készségeket, majd fokozatosan előrehaladnak a mondatok és a komplexebb kifejezések felé.

Motiváció kiemelése: A PECS a motivációra és a személyes érdeklődésre épít. Az egyének olyan képeket biztosítanak, amelyek tükrözik az őt érdeklő dolgokat vagy tevékenységeket, ezáltal növelve a motivációt a kommunikációra.

A PECS szisztematikus oktatási folyamat, amely magában foglalja az egyéni igények és képességek figyelembevételét. A rendszer használata elősegíti a kommunikáció fejlődését, függetlenül attól, hogy az egyén autizmussal él vagy más kommunikációs nehézségekkel küzd. A PECS széles körben alkalmazható és teret ad az egyéni szükségleteknek és preferenciáknak.

Hatalmas lehetőséget a szolgáltatások hatékonyságának növelésére és az ügyfelek életminőségének javítására az AAK elsajátítása és alkalmazása. Ez egy új készséget jelent a szakemberek számára, segíti az inkluzív szolgáltatásokat és a társadalmi részvételt, lehetőséget teremt arra, hogy egyedi és személyre szabott kommunikációs megoldásokat kínáljunk az ügyfeleinknek, figyelembe véve specifikus igényeiket és készségeiket. Ugyanakkor segíti a **professzionális fejlődést és szakértelem bővítését, azáltal, hogy** a szakmai eszköztárat gazdagítja, előtérbe helyezve a **kliensközpontúságot és hatékony kommunikációt.**

Használata nemcsak egy szakmai követelmény, hanem egy olyan eszközrendszer, amely lehetővé teszi számunkra, hogy hatékonyabbá tegyük a szolgáltatásainkat és mélyebb kapcsolatokat alakítsunk ki ügyfeleinkkel.

Kitekintő

Fogyatékosügyei tanácsadás

Fehér Eszter, módszertani munkatárs írása

2023. júliusában a Szociális Ágazati Portálon a Belügyminisztérium közzétette [A fogyatékosügyei tanácsadás szolgáltatás módszertani útmutatóját](#), melyből körvonalazódnak a tanácsadó teendői.

A fogyatékosügyei tanácsadó elsődleges feladata, hogy segítse az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulását.

A fogyatékosügyei tanácsadó feladatait az Országos Fogyatékosügyei Programban meghatározott alapelvek mentén végzi. A programban megfogalmazott alapelvek:

- Prevenció,
- Önrendelkezés,
- Teljes és hatékony társadalmi részvétel,
- Egyetemes tervezés,
- Semmit rólunk nélkülünk,

- Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés,
- Szubszidiaritás,
- Ésszerű alkalmazkodás.

Információs adatbázis kiépítése

A fogyatékosügyei tanácsadó felméri a szociális, egészségügyi, oktatási, munkaügyi szolgáltatásokat, felkutatja az életvitelt támogató eszközöket (AAK) kölcsönző, valamint az érdekvédelmi-támogató szervezeteket. A tanácsadó ismeri a hozzáférhető támogatásokat, segítyeket, rendelkezik az igényléshez szükséges nyomtatványokkal.

A célcsoport számára szolgáltatást nyújtó szervezetekkel, intézményekkel aktív kapcsolatot tart fenn, ezzel a tanácsadó naprakész információs bázist épít ki. Folyamatosan figyelemmel kíséri az új szolgáltatások bevezetését is.

A fogyatékosügyei tanácsadó az általa kialakított kapcsolati háló aktív működtetője.

Személyes találkozások

A tanácsadó a fogyatékkal élő személy problémáját, helyzetét felméri, a körülményeknek, igényeknek megfelelő segítségnyújtást biztosít. A tanácsadás (pl. információnyújtás, tájékoztatás, ügyintézés, közvetítés, komplex segítő tevékenység stb.) lehet egyszeri vagy többszöri az igénybevevő szükségleteinek, igényeinek, illetve a feltárt problémának megfelelően.

A tanácsadó nem csak a fogyatékkal élő számára nyújt segítséget. A tanácsadót megkereshetik a fogyatékos személy családtagjai, hozzátartozói, valamint a fogyatékos személlyel kapcsolatba kerülő, segítő szervezetek is. A közös gondolkodás célja, hogy a fogyatékos személynek a legmegfelelőbb ellátást, szolgáltatást találják meg.

Szemléletformálás

A tanácsadó az általa végzett feladatokról tájékoztató előadásokat tart, szakmai megbeszélésen vesz részt, szemléletformáló, érzékenyítő csoportos foglalkozásokat szervez az igénybevevők, hozzátartozóik vagy szakemberek részére.

Információk, forrás:

- [15/2015. \(IV. 7.\) OGY határozat az Országos Fogyatékosügyei Programról \(2015-2025.\)](#)
- [A fogyatékosügyei tanácsadás szolgáltatás módszertani útmutatója](#) (megjelent: SZÁP 2023.07.14.)
- [Módszertani ajánlás a fogyatékosügyei tanácsadói szolgáltatás folyamatairól](#) (FSZK Montázs Projekt)
- Szociális Portál közleménye [a család- és gyermekjóléti központok fogyatékosügyei tanácsadói tevékenységre történő kijelöléséről](#) (2023.11.16.)

Elérhetőség, kapcsolat

A fogyatékosügyei tanácsadók szociálpolitikáért felelős miniszter (Belügyminisztérium) által kijelölt család- és gyermekjóléti központokban érhetőek el.

A 2022-es kijelöléshez képest 2024-től 2 új központ nyújtja a tanácsadói szolgáltatást Budapest XXII. kerületében és Sopronban. A kijelölés 2024. január 1-jétől visszavonásig érvényes.

Szolgáltató neve	Szolgáltató címe	Telefonszám	E-mail cím
Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ	7632 Pécs, Anikó utca 5.	72/441-677 72/444-877	kozpont@ecsgyk.hu
Kalocsa Város Önkormányzata Szociális Központ	6300 Kalocsa, Bem apó u. 19.	78/600-700 78/600-800 78/600-900	szocialiskozpont@kalocsa.hu
Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ	5600 Békéscsaba, Szabadság tér 9/1.	66/637-063	vezeto@bcsgyermekjolei.hu
Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (MESZEGYI)	3530 Miskolc, Arany János utca 37.	46/562-276	miskolc@meszegyi.hu
Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ	1039 Budapest, Váradi Sándor utca 9-11.	1/250-1964	cstan.info@kszki.obuda.hu
Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ	1072 Budapest, Nyár utca 7.	1/413-3631 30 788 55 14	info@bjhuman.hu frecska.vera@bjhuman.hu
Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ	1225 Budapest, Nagytétényi út 261.	1/424-7492	gyjolei@gyermek22.hu
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Bölcsődéi és Gyermekjóléti Központja	6724 Szeged, Párizsi krt. 27.	62/555-040	szeged@csgyk.ritek.hu
Alba Bástya Család- és Gyermekjóléti Központ	8000 Székesfehérvár, Irányi Dániel u. 4.	22/202-400	csaladesgyermekjolei@fehervar.hu
Család- és Gyermekjóléti Központ Győr	9024 Győr, Lajta utca 21.	96/517-656, 20/469-05-03	fogyatekossagugyi.ta@csgykgyor.hu
Sopron és Környéke Család- és Gyermekjóléti Ellátás Intézete	9400 Sopron, Vasvári Pál u. 2/A.	99/524-361	kozpont-sopron@gyerko.hu
Debrecen Megyei Jogú Város Család- és Gyermekjóléti Központja (DMJV Család- és Gyermekjóléti Központja)	4027 Debrecen, Thomas Mann u. 2/A.	52/411-133	csaladsegito@intezmeny.debrecen.hu
Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság	3300 Eger, Arany János út 20/A.	36/785-828 30/481-3822	csgvjkozpont@gyermekjolei.eger.hu
Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása Humán Szolgáltató Központ	5000 Szolnok, Városmajor út 67/A.	56/420-614 20/473 84 43 20/473 84 46	gyeioszolnok@gmail.com
Tatabányai Járási Egyesített Szociális Intézmények	2800 Tatabánya, Cseri utca 34.	34/512-890 34/512-895 30/227-5046	csaladsegito.tatabanya@gmail.com
Salgótarján és Térsége Egészségügyi- Szociális Központja	3100 Salgótarján, Füleki út 41.	32/431-349	esz@salgotarjan.hu
Dunakanyari Család- és Gyermekjóléti Intézmény	2000 Szentendre, Szentlászlói út 89.	26/312-605 20/295-8195	info@dunakanyari.hu kozpont@dunakanyari.hu

Szolgáltató neve	Szolgáltató címe	Telefonszám	E-mail cím
Kaposvári Humánszolgáltatói Gondnokság	7400 Kaposvár, 48-as Ifjúság utca 58-60.	82/529-180	kaposvar@cssk.hu
Nyíregyházi Család- és Gyermekjóléti Központ	4400 Nyíregyháza, Körte utca 41/A.	42/401-652 30/371-8865 30-371-8846	kozpont@nycsgyk.hu petrus.jozsef@nycsgyk.hu nefiru.aniko@nycsgyk.hu
Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központ	7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.	74/511-481	kozpont@humanszekszard.hu
Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat	9700 Szombathely, Széll Kálmán utca 4.	94/512-790 94/512-795 94/512-797	gyermekjoletikozpont@paloskaroly.hu
Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat	8220 Balatonalmádi, Baross Gábor utca 32	88/542-553	almadikozpont@almadikozpont.hu
Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ	8900 Zalaegerszeg, Apáczai Csere János tér 5.	92/316-930 30/693-3950 30/693-3960	gyermekjolet@zegcsgyk.hu

Erőforrásaink

Költségvetés-tervezés

Magony Ágnes és Molnár Anna, Kontrolling Munkacsoport

Költségvetés tervezése nélkülözhetetlen ahhoz, hogy egységeink gazdálkodását átlássuk, nyomon kövessük és biztosítsuk hosszútávú működésüket.

A Szeretetszolgálat intézményei az iNet felületen tervezik minden évben novembertől következő évi költségvetésüket. A tervezés modulonként történik: Bér, Gépjármű, Ingatlan, Bevételek, Működés, Ingatlan. A felületen szereplő adatok (munkavállalók nevei, egységhez tartozó gépjárművek stb.) a tervezési ciklus előtt frissítésre kerülnek. Azonban fontos, hogy amennyiben eltérést vagy hibát találtak a tervezés közben, jelezzétek a Régióközpontba!

Az elinduláshoz érdemes segítségül hívni a jelenlegi évre vonatkozó analízist (a felületről letölthető táblázatos kimutatást a terv és tény adatokról), valamint a régiótól kapott főkönyvi kivonatot és egyéb anyagokat. A tervezés során fontos az ütemezés figyelése (megfelelő hónapra, időszakra kerüljenek összegek) valamint a megjegyzés / részletezés sorok kitöltése. A **Mentés** gomb megnyomása minden esetben szükséges ahhoz, hogy az adat bekerüljön a rendszerbe.

A tervezéshez segítséget nyújt a Kontrolling által megküldött tájékoztató, a Súgó az iNet felületen, valamint az egyes tervezési sorok végén a kérdőjelekre kattintva felugró információk. Kérjük, kérdés esetén először ezek valamelyikében keressétek a segítséget.

A videós oktatáson túl a következő kis kvízzel szeretnénk támogatni a tervezést. Reméljük a segédanyagok kellő támogatást tudnak nyújtani a tervezési időszakhoz. Amennyiben bármilyen kérdés merülne fel, kérjük a Régióközpontoz forduljatok, rajtuk keresztül bármikor mi is szívesen rendelkezésükre állunk.

Kvíz a költségvetés-tervezéshez kapcsolódóan

- 1.) Milyen dokumentumra van szükség a tervezés megkezdéséhez?
- előző évről főkönyvi kivonat és analízis
 - lista az érvényes adómértékekről
 - dokumentált jóváhagyás a régióvezetőtől a tervezésre
 - intézményvezető munkaszerződésére
- 2.) Mikor szükséges az 'Új bér hozzáadása' gombot használni?
- Ha valakinek az eddigihez képest magasabb bért tervezek.
 - Ha olyan munkavállalót tervezek, aki november 1. után érkezett a Máltába, vagy a jövő évben érkezik.
 - Ha olyan munkavállalót tervezek, akinek lejárt a próbaideje.
 - Minden munkavállalót ezzel a gombbal kell tervezni.
- 3.) A munkavállalók listája milyen dátumnak megfelelő állapotot tükröz?
- Naprakész, mivel minden nap hajnalban frissül
 2023. augusztus 1.
 2023. november 1.
 2024. január 1.
- 4.) Milyen kimutatás segítségével tudjuk követni az egységünk terv és tényadatait?
- Analízis
 - Főtábla
 - Elemző lekérdezés
 - Szcenário elemzés
- Analízis létrehozható a felületen kiválasztott egységre és időszakra.
- 5.) Melyik adat megléte NEM szükséges ahhoz, hogy a rendszer üzemanyagköltséget számoljon?
- Gépjármű átlagfogyasztása
 - Üzemanyagtípus
 - Műszaki érvényességének lejárt
 - Tervezett futás (km)
- Az üzemanyag típusát a gépjármű-nyilvántartásból veszi a rendszer, amennyiben ez ott nincs megadva a felület nem tud üzemanyagot számolni. Az átlagfogyasztást és tervezett futást a tervezés során kell felvinni, ezek szükségesek az üzemanyagköltség számításához. Ha a mentésre kattintunk, a gépjármű táblázatában megjelenik a kiszámolt összeg, mint Éves üzemanyagköltség.
- 6.) Melyik tételt NEM kell semmilyen esetben sem tervezni gépjárműhöz kapcsolódóan?
- Műszaki vizsga díja, ha tervévben lejár a műszaki
 - Biztosítás
 - Büntetések tervösszege
 - Autópálya matrica

7.) Milyen eszközök segíthetik a tervezést a felületen?

- Súgó és Tooltipek
- Chat
- Kontrolling osztály azonnali telefonos elérése
- Gyakori kérdések rovat

→A Súgó a jobb felső sarokban található, a Tooltipek pedig meghatározott tervsorok végén lévő kis kérdőjelek, amelyek – ha fölé tesszük a kurzort – további segítő információt nyújtanak adott sor tervezéséhez.

8.) Autópályamatricát milyen ütemezéssel szükséges tervezni?

- Éves összegnek beírni majd szétosztani hónapokra
- Csak arra a hónapra beírni amikor esedékes a teljes összeg
- Nem kell megadni, hogy melyik hónapra
- Nem szükséges tervezni

9.) Milyen jogosultsági beállítások léteznek a rendszerben?

- olvasási és tervezési
- lekérdezési
- elnevezési
- kérdezési

10.) Mire NEM kell figyelni Cafetéria tervezésekor?

- Próbaidőre bizonyos elemek nem tervezhetőek
- Részmunkaidős kollégák a munkaidő arányában részesülnek
- Munkavállalónként kerüljenek be ezek az adatok is
- A Cafetéria elemek szét legyenek bontva

11.) Melyik modulban lehet tervezni a MOL kártyák éves díját?

- Működés
- Bértervezés
- Ingatlan
- Gépjármű

12.) Melyik adat NEM szükséges adott munkavállaló béradatának megtervezéséhez?

- Amennyiben nyugdíjas, ennek jelölése
- Születési dátum
- Munkakör
- Alapbér összege

13.) Milyen nevű modul NINCS a rendszerben?

- Ingatlan
- Bértervezés
- Gépjármű
- Eszközök

Helyes válaszok: 1-a; 2-b; 3-c; 4-a; 5-c; 6-c; 7-a; 8-b; 9-a; 10-d; 11-d; 12-b; 13-d

Tapasztalatcsere

Állatasszisztált terápia

Koncz Hédy és Fehér Eszter módszertani munkatársak írása

Sokszor megfigyelhető, hogy az állatok jelenléte elősegíti a verbális és nem verbális kommunikációt, különösen azoknál, akik esetleg nehézségekkel küzdenek ezen a területen. Az állatokkal való interakció számos pozitív hatást gyakorol az fizikai, érzelmi és szociális jóllétére.

Az állatasszisztált terápia olyan terápiás megközelítés, amelyben állatokat használnak az egyének vagy csoportok számára különböző pszichológiai vagy fizikai problémák kezelésében és a fejlesztés támogatásában. A foglalkozásokon jelen van egy speciális szakember, aki megfelelő tapasztalattal rendelkezik az állatokkal való terápiás tevékenységek irányításában. Az állatok kiválasztása és felkészítése során a biztonság mindig az elsődleges szempont. Kiválasztásuknál figyelembe kell venni, és természetesen meg kell felelniük az egészségügyi és higiéniai követelményeknek. Az állatok – általában kutyák, macskák, lovak, madarak vagy más háziállatok – úgy vesznek részt a terápiás folyamatban, hogy jelenlétükkel, a velük való foglalkozással segíthetnek terápiába bevont személyek szorongásának, depressziójának kezelésében, az érzelmi kiegyensúlyozatlanságuk

megteremtésében. Elvárt magatartás és viselkedés az állatoktól a nyugalom, a feladatok pontos végrehajtása, és hogy stresszes helyzetekben ne reagáljon hevesen, agresszíven.

Ezt a terápiát különböző területeken alkalmazzák, például pszicho- és foglalkozásterápiában, gyógytornában, autizmus és más pszichológiai vagy fizikai problémákkal küzdő személyek terápiás folyamatában, rendkívül előnyös lehet bentlakásos otthonokban. Fontos azonban megjegyezni, hogy az állatasszisztált terápia csak egyes esetekben és bizonyos körülmények között alkalmazható, és mindig szakemberek vezetése mellett történik.

Az Idős személyek részére biztosított bentlakásos intézményi ellátások Munkaközösségi találkozóján – Siófokon

2023. augusztus 29-én – Tongoriné Erdélyi Erzsébet felvezetőjében ismertette meg a résztvevőket az idősgondozásban a négy lábúak (mint terápiás segítők) bevonásával végzett terápiás munkával. A szakmai napon a „Kutyákkal a gyermekekért Alapítvány” munkatársai, Sandy, Lucy, Pierre és Holda kutyák is jelen voltak, megmutatták, hogy az állatok jelenléte és interakciója hozzájárulhat az egyének érzelmi jóllétéhez, stresszcsökkentéshez és a kapcsolatok fejlesztéséhez.

Az állatok sokat segíthetnek az egyén érzéseinek kifejezésében és megértésében, így elősegítve az érzelmi kiegyensúlyozottságot.

Érintés: A taktilis (tapintás, érintés) az érzelmeinkre erőteljes hatással vannak.

Fizikai aktivitás: A simogatás, sétáltatás mozgásra ösztönöz.

Memória és kognitív stimuláció: Az állatok gondozása és velük való interakció stimulálhatja az idős személyek memóriáját és kognitív képességeit.

Érzelmek kifejezése: Az idős lakók könnyebben kifejezhetik magukat és megoszthatják érzelmeiket az állatokkal való interakció során.

Stresszcsökkentés: Az állatokhoz kötődő pozitív érzelmek – mint a szeretet és az öröm – hozzájárulhatnak az általános stressz csökkentéséhez a relaxációhoz.

Társas kapcsolatok: A program serkenti a közösségi részvételt a társas kapcsolatokat. Az idős lakók közötti kommunikáció javulhat, amikor az állatok közvetítik a beszélgetések és az élmények alapját.

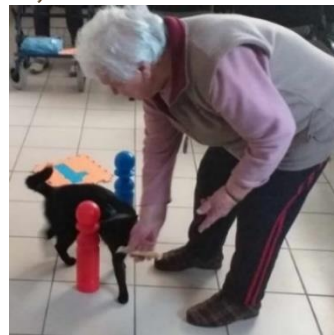
Érzelmi jóllét: Az állatok jelenléte és az állatokkal való interakció segít csökkenteni az egyedüllét érzését és növelni az érzelmi jóllétet. Az állatok viselkedésükkel hozzájárulnak a boldogság és öröm érzéseinek megerősítéséhez.

Állatok részvételével folyó terápiás élmények a Szeretetszolgálatnál

Idén a Szeretetszolgálatnál 16 idősekkel vagy fogyatékos személyekkel foglalkozó nappali és bentlakásos ellátást nyújtó intézményünkbe látogattak rendszeresen állatok, elsősorban kutyák. Az intézmények képeiből és élménybeszámolóiból válogattunk:

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Napsugár Idősek Otthona, Dunaföldvár

Olyan lakók is aktívan és maguktól, noszogatók nélkül is megjelentek, részt vettek, akik amúgy nem sokat jönnek le a szobájukból, mert nehezen mozognak, nagy fájdalmakkal élik napjaikat, de a kutyákkal töltött idő alatt ez kicsit feledésbe merült. Az otthon lakói részt vettek egy leendő terápiás cica vizsgafelkészülésében is.

Csilla Háza Páty Integrált Intézmény, fogyatékosok nappali ellátása és lakóotthonok

Ezek az alkalmak nemcsak mókáról, kacagásról, játékról vagy ügyességi feladatok elvégzéséről szólnak, hanem – bújtatottan és rejtve – türelemről, kitartásról, együttérzésről, egymásra odafigyelésről, állatszeretetről, fegyelmezettségről, következetességről vagy bátorságról, kreativitásról is. Rengeteget tanulunk egymástól, egymásról és Kevinről. De mindezt úgy, hogy észre sem vesszük. Az Ünnepre készülve egy-egy karácsonyi történetet készítünk Kevinnel. Sok munka, de megéri, ha örömet tudunk vele szerezni.

Szolnoki Csoport Gondviselés Háza Fogyatékosok Nappali Intézménye

Állatok közelsége, érzékenysége mindig kiválóan hat az érzelmi állapotokra és a kapcsolatteremtések kialakítására. Fogyatékoság minden típusa és foka megjelenik az ellátotti körünkben, de úgy tapasztaltuk, hogy azokra volt a legnagyobb hatással a foglalkozás, akik autisták, vagy egyéb állapot miatt nem tudnak beszélni.

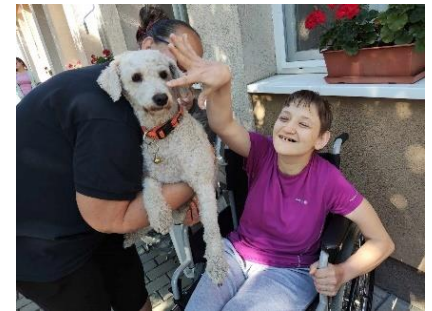
Gondviselés Háza - Liget Otthon Szolnok, fogyatékos személyek otthona és lakóotthonai

Kibújni a csigaházból: Mariann volt az egyik olyan lakónk, akit első alkalommal nem lehetett rávenni arra, hogy részt vegyen a foglalkozáson. Második alkalommal, már távolról nézte a kutyát, majd bátorságot vett magán és a foglalkozás végén megsimogatta a kutyát. Harmadik alkalommal pedig már sétáltatni is merte.

Gondviselés Háza - Ezüstfenyő Időskorúak Otthona, Szekszárd

A mindig morcos mogorva ember is ellágyul, tekintete kisimul... nagyon erős érzelmi töltődést okoz nekik ahogy a kutyus rájuk néz vagy hogy hozzáérhetnek, megsimogathatják.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza – Idősek Otthona és Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye, Siófok

A terápiás csoport tagjai számára a nehéznek tűnő feladatok elvégzése kellemes élménnyé válik, ha azt egy kutya segítségével, vagy annak jelenlétében kell megvalósítani. Pozitív élménnyel távoznak a foglalkozás végéről, szinte alig akarják hazaengedni a kutyákat.

Gondviselés Háza - Időskorúak Otthona Hegyfalu

Az idősek mindig nagy szeretettel fogadták, minden alkalommal lelkes résztvevőivé váltak az állatasszisztált foglalkozásoknak, legyen az csoportos vagy egyéni, szobán belüli program. Olykor a régi emlékek is előkerültek, beszélgettünk róla, hogy kinek milyen kis kedvence, kutyája volt, hogyan hívták.

Gondviselés Háza Sárga Rózsa Időskorúak Otthona, Sármellék

Idős ellátottjaink játékos kedve határtalan, csak előcsalogatni nehéz. A kutyának ez sem okoz gondot. Sok játék szürke, kevésbé csábító önmagában, de mindjárt értelmet nyer a négy lábú pajtásunkkal. Így történhetett, hogy a feladat szerint egy képzeletbeli vihar elől a kutyát az asztal alá menekítő Erzszi néni maga is boldogan bújt a rejtékhelyre és csak utólag kacarászott azon, hogy nem biztos, hogy ki is tud jönni.

A gyakorlatilag beszédképtelen néni összefüggő mondatokban ecsetelte a kutyának, hogy milyen szép állat, hogy ő mennyire örül, hogy a kutya eljött hozzá és hogy mennyire szereti. Úgy tűnt, mintha az ártatlan szempár és a puha bunda Panni néni rejtett tartalékait hívta volna elő.

